

Azərbaycan Ordusu, Azərbaycan əsgəri bilməlidir ki, ölkəmizin ərazi bütövlüyü nəyin bahasına olursa-olsun, bərpa edilməlidir.

Heydər ƏLİYEV

AZƏRBAYCAN ORDUSU

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI MÜDAFİƏ NAZIRLIYİNİN ORQANI

Qəzet 1992-ci il fevralın 11-dən çıxır 29 yanvar 2020-ci il № 7 (2425) Qiyməti 30 qəpik

Ön xətdən reportaj

Torpaqlarımız bizi gözləyir!

Yene də düşmənle temas xəttində yerləşən bölmelərdən birindəyik. Hərbi hissədə yaradılan şərait, səliqə-sahman, şəxsi heyətin isti qış geyimi ilə təminatı ordumuzun inkişafından xəber verir. Burada ləngiməyərək, səngərə üz tuturraq. Bizi qarşılayan kapitan Fuad Rəhimov ordu quruculuğundan, şəxsi heyətin peşəkarlığından, döyüş qabiliyyətindən söz açır, ordunun inkişafının daim ölkə rəhbərliyinin diqqət mərkəzində olduğunu bildirir. "Ali Baş Komandanın cənab İlham Əliyevin cəhəbə bölgəsinə səfərləri, ölkə rehberliyinin ordumuza inamının və etimadının bariz nümunəsidir. Digər tərəfdən isə belə səfərlər dövlətimizin hərb sahəsinə nə qədər önem verdiyini göstərir. Mütəmadi olaraq səngərdə yuxarı komandanlığı görən şəxsi heyətin döyüş ruhu yüksəlir, qələbəye olan inam hissi artır. Səngərdə dayanan əsgər Vətən sevgisinin ülvı hiss olduğunu anlayır, onun müdafiəsi üçün əlindən gələni əsirgəmir.

Keçirilən genişmiqyaslı təlimlər de bunu dünya ictimaiyyətində aydın nümayiş etdirir. Biz de komandır olaraq, üzərimizə düşən vəzifənin öhdəsindən layiqincə gəlməyə çalışırıq. Hər bir Azərbaycan vətəndaşının bir arzusu var - Ali Baş Komandanın döyüş əmri ilə işğal altında olan torpaqlarımızı düşmən tapdağından azad etmək."

Döyüş mövqeyində bizi qarşılayan gizir Əzizəğa Kazimov gün ərzində heç bir hadisənin baş vermədiyini diqqətə çatdırır. O, döyüş hazırlığı planına uyğun olaraq, döyüş növbətçiliyinin tərtib edildiyini, şəxsi heyətin istirahətinin təmin olunduğunu qeyd edir. Ərazi ilə bizi tanış edən hərbi qulluqçunun qarşı tərəfə - dədə-baba torpaqlarımıza baxaraq köks ötürməsi nəzerimizi cəlb edir. "Gördüyüñ o yerlər bizim doğma el-obamızdır. Əgər bu gün o yerlərə ayaq basa bilmiriksem, o demək deyil ki, oralar bizim deyil. Tariхə nəzər salsaq görərik ki, nankor qonşumuz xalqımızın sülhsevərliyindən namərd-

cəsinə istifadə edib. Ermənilər bir zaman ona qucaq açanları "axadan bıçaqlayıb". Düşmən öz çirkin əməlləri ilə bütün dünəyaya erməni faşizminin nəyə qadir olduğunu nümayiş etdirib. Hər kəsə məlumdur ki, Azərbaycan Ordusu güclü ordudur. Ümummilli Liderimizin siyasi kursunun layiqli davamçısı Ali Baş Komandan cənab İlham Əliyevin rəhbərliyi altında ölkəmiz dünya arenasında öz layiqli yerini tutub. 2016-ci ilin Aprel döyüşləri və 2018-ci ilin Günnüt zəfəri bunun bariz nümunəsidir. Bütün xalq işgalədən torpaqlarımızın azadlığı uğrunda birləşib, döyüş əmərini gözləyir. İnanırıq ki, Azərbaycan əsgəri xalqımızın ordusuna olan güvənini tezliklə doğruldacaq. Keçmişdə olduğu kimi yenə də tarixi torpaqlarımızda toy-büsət sədaları eşidiləcək!"

Əsgər yataqxanasında olan əsgərlərlə də səhbat etmək qərarına gəlirik. Onların hər birinin gözlərində işğalda olan torpaqlarımızın həsrəti sezilir,

dillərində. Vətənimiz uğrunda şəhid olanların qisasının alınacağı kəlməsi eşidilir. Hər biri döyüşlərdə payının olmasını istəyir.

- Düşmənə təmas xəttində xidmət etdiyimə görə fəxr edirəm, - deyə əsgər Adigözəl Niftinov söhbətə başlayır. - Ön xətdə xidmət etməyin özü böyük məktəbdür. Burada hər şəyi daha yaxşı dərk edirsən. Stasionar hərbi hissədən sonra bura mənə həm maraqlı, həm də çətin gəldi. Hesab edirdim ki, bura uyğunlaşmamış çətin olacaq. Düzdür, burada xidmət ilə bağlı komandirlərimiz bizi məlumatlandırmışdı. Buna baxmayaraq, hər şey ilk vaxtlar çətin olur. Bir müdəddətən sonra səngər bize evimiz qədər əziz və doğma oldu. İndi elə bilirəm ki, burada böyüküb, boy-a-başa çatmışam. Komandirlərimiz bize ön xətdə davranış qaydalarını, lazımı siqnalları başa salıdlar. Biz de üzərimizə düşən vəzifəni yerinə yetirmek üçün əlimizdən gələni edirik. Vətənin keşiyin-

də dayananda keçirdiyim hissələri heç nə ilə dəyişmərem. Döyüş növbətçiliyi zamanı yanında silahından və əsgər yoldaşından başqa heç kim olmur. Həmin an başa düşürsən ki, döyüş meydanında yalnız şəxsi hazırlığına və silah yoldaşına güvəne bilərsən. Həm də komandirlərimizin əmrlərini dəqiq yerine yetirməliyik. Danılmazdır ki, komandırın nə qədər savadlı olsa da, savadsız əsgər döyüşü məglubiyyətə düşçər edə bilər. Bu səbəbdən keçirilən dəslərdə məşğələləri dərinən mənimseyirik. Xüsusiile atəş hazırlığından diqqət yetiririk. Təlim atış çalışmaları zamanı cansız hədəfi düşmənimiz təsəvvür edirik. Düşmən tərəfindən ani basqın olarsa, atəş sektorundan hər erməni əsgərinə bir güllə sərf etmeliyik. Qoy düşmən bilsin ki, qarşısında Vətən müdafiəsi, peşəkar əsgərlər dayanıblar. O əsgərlər ki, düşmənin ehtiyatlı davranışlarını ölümlə mükafatlaşdıracaq.

(Ardı 2-ci səhifədə)

Yeni tədris dövrü ərəfəsində qoşunların hazırlığı yoxlanılır

Müdafiə nazirinin əmri-nə əsasən, Azərbaycan Ordusunun qoşun növləri, hərbi birlək, birləşmə və hissələrinin yeni tədris dövrünü hazırlığını yoxlamaq məqsədilə kompleks tədbirlərə başlanılıb.

Yoxlanmanın əsas məqsədi hazırlıq dövrü üçün tədbirlər planının icrasının effektivliyini müəyyən etməkdir.

Müdafiə Nazirliyi Mətbuat Xidmətinin məlumatına əsasən, bir həftə ərzində qərar-gahların qoşunların idarəedilməsi üzrə fealiyyəti, döyüş və xüsusi texnikanın imkanları, qoşun xidmətinin aparılması, hərbi hissələrin tədris-maddi bazası, o cümlədən

poliqonlar, təlim mərkəzləri, tankodromlar və digər hərbi obyektlərin yeni tədris dövrüne hazırlığı yoxlanılacaq.

Bundan əlavə rehbəredici və digər normativ sənədlərin tələblərinin icrası, tədris və-saitlərinin mövcudluğu və

tətbiqi, həmcinin döyüşə həzırlıq vəziyyəti yoxlanılacaq və bir sıra digər tədbirlər yeri-ne yetiriləcək.

Naxçıvan Qarnizonu qoşunlarında toplantılar davam edir

Naxçıvan Qarnizonu qoşunlarında müxtəlif ixtisaslar üzrə keçirilən toplantılar davam edir.

Müdafiə Nazirliyi Mətbuat Xidmətinin məlumatına əsasən, yeni tədris iline hazırlıq planına uyğun olaraq böyük, batareya komandirləri və müavinləri ilə keçirilən toplantılarda zabitlərin döyüş zamanı tabelikdə olan bölmələri idarəetmə bacarıqları və ixtisas hazırlıqları yoxlanılır.

Praktiki məşqlərdə taktiki-sira və sira hazırlığının təşkili, hazırlanması və keçirilməsi metodikası nümayiş etdirilir.

Əlahiddə Ümumqoşun Ordunun Təlim-Tədris Mərkəzində keçirilən dəslər zamanı hüquq hazırlığı və mənəvi-psixoloji hazırlıqlardan müxtəlif mövzularda mühazirələr oxunur.

Hazırda digər ixtisaslı hərbi qulluqçuların cəlb edildiyi toplantılar davam edir.

Moskvada növbəti erməni təxribatının qarşısı alınıb

Soydaşlarımız Rusiya Federasiyası ərazisində millətlərə-rası münaqışını qızışdırmaq və separatçılıq ideyalarını təbliğ etmək məqsədilə çəkilmiş erməni filminin Moskvada nümayişinin təxirə salınmasına nail olublar.

Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsindən AZERTAC-a verilən məlumatə görə, yanvarın 26-da Rusiya paytaxtının "Pobeda" kinoteatrında nümayişi nəzərdə tutulmuş "Aran - mistik ölkə" adlı bədi-sənədli filmin təqdimatı təxirə salınıb. Filmdə Azərbaycanın əzəli torpaqları olan Dağlıq Qarabağ və ona bitişik yeddi rayonun "tarixi Ermənistən" torpağı olduğu iddia edilib.

Filmin nümayişinə kəskin etiraz bildirən Moskva Azərbaycanlıları İcmasının sədri Şamil Tağıyev şəhər hökumətinin mədəniyyət departamentinə müraciət edib. Erməni separatçılardan məkrli niyyətlərini diqqətə çatdırın icma sədri filmin göstərilməsindən imtina etmeye çağırıb və xəbərdarlıq edib ki, eks halda, Rusyanın Xarici İşlər Nazirliyinə və müvafiq dövlət orqanlarına müraciət göndəriləcək.

Qeyd edək ki, bundan əvvəl Qazaxistanda erməni təxribatının qarşısı alınmışdı. Azərbaycanın Qazaxistandakı səfirliliyinin etirazı nəticəsində qardaş ölkəde yalançı faktlara əsaslanan "Qəribi Ermənistən, itirilmiş vətən" adlı erməni filminin nümayişindən imtina edilib.

Müdafiə Nazirliyi Mətbuat Xidmətinin məlumatı

28 yanvar 2020-ci il.

Ermənistən silahlı qüvvələrinin bölmələri cəbhənin müxtəlif istiqamətlərində sutka ərzində atəşkəs rejimi-ni 21 dəfə pozub.

Ermənistən Respublikası İcevan rayonunun Berkaber kəndində yerləşən mövqelərdən Qazax rayonunun Qızılhacılı kəndində yerləşən mövqelərimiz atəşə tutulub.

Ağdam rayonunun işgal altında olan Kəngərli, Füzuli rayonunun Qərvənd, Qara-xanbəyli kəndləri yaxınlığında, həmcinin Tərtər və Xocavənd rayonları ərazisindəki adsız yüksəkliklərdə yerləşən mövqelərdən də ordumuzun mövqeləri atəşə tutulub.

Torpaqlarımız bizi gözü-ləyir!

(Əvvəli 1-ci sehifədə)

Əsgər Saleh Babazadəyə "Hərbi xidmət sənə nə öyrədib?" suali ilə müraciət edir. Vətənimizin müdafiəsin-də mətinliklə dayanan əsgər Saleh Babazadə bildirir: "Həbir vətənpərvər gənc Vətəni qarşısında mənəvi borcunu yerine yetirməlidir. Əsgəri xid-mətdə sevdiklərimizdən uzaqda olurq. Yalnız Vətənimizin keşiyində dayanmağımız bize təsəlli verir. Vətəni qorumaqdan şərəflə nə ola bilər? Vətə-nimizin, xalqımızın azadlığı uğrunda düşmənə qan uddurmağa hər an hazırlıq. Komandirlərimiz əsgərlərin fərdi həzırlıqlarına xüsusi diqqət yetiririk. Nəzeri biliklərimizi praktiki məşğələlərin keçirilməsi ilə möhkəmləndirir, dərinləşdiririk. Biz də dəslərdə öyrədi-lənləri mənimseyir, mütəmadi olaraq təkrarlayırıq. Bunun üçün hərbi hissədə hər cür şərait yaradılıb. Səhər və ax-şam idman etməyimiz üçün şəhərciklər, asudə vaxtimızdan səmərəli istifadə etməyimiz üçün ideoloji otaqlar var. Bir sözə, hərtərəfi diqqət və qayğı ilə ehətə olunmuşuq. İnanırıq ki, tezliklə Ali Baş Ko-mandan cənab İlham Əliyevin döyüş əmri ilə xalqımıza Qə-ləbə sevincini yaşadacaqıq."

Hərbi hissədə şəxsi heyətin asudə vaxtından danışan əsgər Tacir Baxşəliyev bildirir ki, xidmet müddəti ərzində həyata başqa bucaq altından baxmağı öyrənib. "Vətənimizin müdafiəsində keçən günlərin dəyəri böyükdür. Burada gü-nün nizam qaydasına uyğun olaraq idmanla məşğul olur, vaxtlı-vaxtında qidalanır, asudə vaxtimızdan səmərəli istifadə edir və ən əsası məşğə-lələrdə Vətənimizin hərb tari-xini öyrənirik. Asudə vaxtları-mızda kinofilməri seyr edir, Heydər Əliyev mərkəzini,

parkları gəzirik. Ümummilli Li-derimizin həyat və fealiyyəti, xalqımızın azadlığı uğrunda canından keçən oğullarımız haqqında geniş məlumat əldə edirik. Mütəmadi olaraq bölmələr arasında müxtəlif yarışlar keçirilir. Sonuncu dəfə bizim bölmənin şəxsi heyəti futbol yarışında birinci oldu. Ya-rışın qalibi olmaq çox sevindi-rici və qürurvericidir. Dəslər-

də döyüş, asudə vaxtlarda ise mənəvi-psixoloji hazırlığımızı artırırıq. Bütün bunlar düşmənə gücümüzü sübut edəcək döyüşü kimi formalaşmağımızda və cəmiyyətimizə layiqli vətəndaş kimi yetişməyimizdə müstəsnə rol oynayır. Biz də yaradılmış şəraitdən səmərəli istifadə edirik ki, döyüş meydanında komandirlərimizi etimadını doğruldaq."

- Ürəyi Vətən eşqi ilə döyü-nən oğulların sıralarında xid-mət etməyimlə qururlanıram, - deyə əsgər Kamal Fərəcov söhbətə qoşulur. - Uşaq vaxt-larından ermənilərin Xocalıda törətdikləri vəhşilikləri əks etdirən video-foto materiallara baxırdım. Hər dəfə düşmənə

hazırıq. Hər bir Azərbaycan əsgərinin səbirsizliklə gözlədiyi o gün uzaqda deyil. Xalqımızın başına açılan oyunların qisası tezliklə alınacaq. Hə-min döyüşlərdə mən də olacaq. Əsgəri xidmətim bitsə də, yenidən ordu sıralarına qayıtməq isteyirəm. Vətənimizin işgal altında olan torpaqlarını son qarışına qədər azad edəcəyik. Ali Baş Komandan İlham Əliyevin dediyi kimi: "Əger erməni əsgəri ölmək istəmirse, rədd olsun Azərbay-can torpaqlarından!"

**Baş leytenant
Ruslan HƏSƏNZADƏ,
"Azərbaycan Ordusu",
fotoğraf
C.CƏFƏROVUNDUR**

Azərbaycan Ordusunda Həzi Aslanovun 110 illiyinə həsr olunan silsilə tədbirlər keçirilir

Heydər Əliyev adına Azərbaycan Ali Hərbi Məktəbində iki dəfə Sovet İttifaqı Qəhrəmanı, tank qoşunları qvardiya general-mayoru Həzi Aslanovun anadan olmasının 110 illiyinə həsr olunmuş anım tədbiri keçirildi.

Tədbiri açan polkovnik Emin Səfərov bildirdi ki, H. Aslanovun döyüş yolunun öyrənilməsi işgal altında olan torpaqlarımızın azad olunması baxımından da önəmlidir. Zabit dedi ki, qəhrəmanımız Azərbaycan xalqının yetirdiyi en böyük sərkərdələrdəndir. Azərbaycan xalqının igid övladının, Böyük Vətən mühərribəsi qəhrəmanının adı en istedadlı sərkərdələrdən biri kimi hərb tariximizə qızıl hərfərlərle yazılıb.

Həzi Aslanov adına Ordu İdeoloji və Mədəniyyət Mərkəzinin mədəni-bədii iş üzrə təlimatçısı Gülxar Memmedova çıxışında qeyd etdi ki, Azərbaycan xalqi bu gün de öz keçmiş, xüsusilə Böyük Vətən mühərribəsində iştirakı ile fəxr edir. Gülxar xanım gənclərə ölkəmizin müstəqilliyi uğrunda canlarından keçmiş milli qəhrəmanların göstərdiyi şücaətlərdən nümunə götürməyi tövsiyə etdi. "Torpaqlarımızın işgal altında olduğu bir dövrde qüdrəti Azərbaycan Ordusu hər an düşmeni qovub çıxarmağa hazırlıdır. Məlum Aprel döyüşləri zamanı biz bir daha bunun şahidi olduk. İnanırıq ki, tez bir zamanda Ali Baş Komandanın rəhbərliyi altında zəfər bayramını qeyd edəcəyik."

Tədbir Həzi Aslanov adına Ordu İdeoloji və Mədəniyyət Mərkəzinin yaradıcı kollektivinin rəngarəng musiqi programı ilə sona çatdı.

**Baş leytenant
Orxan HÜSEYNLİ,
"Azərbaycan Ordusu"**

Azərbaycan Hərb Tarixi Muzeyində iki dəfə Sovet İttifaqı Qəhrəmanı, tank qoşunları qvardiya general-mayoru Həzi Aslanovun anadan olmasının 110 illiyinə həsr olunmuş "Cəsur döyüşçü, görkəmli sərkərdə Həzi Aslanov" adlı anım tədbiri keçirildi.

Müdafiə nazirinin təsdiq etdiyi tədbirlər planına əsasən, Azərbaycan Ordusunda iki dəfə Sovet İttifaqı Qəhrəmanı, tank qoşunları qvardiya general-mayoru Həzi Aslanovun anadan olmasının 110 illiyinə həsr olunan silsilə tədbirlər keçirildi. Tədbirlərdə ulu öndər Heydər Əliyevin və Vətənimizin azadlığı uğrunda canlarını fəda edən şəhidlərimizin xatirəsi bir dəqiqəlik sükütlə yad edildi, Dövlət himni səsləndirildi.

caq". AMEA-nın A.A.Bakıxanov adına Tarix İnstitutunun aparıcı elmi işçisi Vüdadi Umutlu isə bildirdi ki, Həzi Aslanov Azərbaycan xalqının yetirdiyi en böyük sərkərdələrdən biridir. "1941-ci ilin iyununda müharibənin od-alovaları içərisinə atılan qəhrəman həmyerlimizin komandanlığında etdiyi tank briqadası Donbas, Moskva, Xarkov, Stalingrad, Taqanroq, Kursk və digər ərazilərin faşizmdən azad olunmasına feal iştirak edib. Həzi Aslanov 34 yaşında Sovet İttifaqı Qəhrəmanı adına və general rütbəsinə layiq görüldü. Onun adı qəhrəmanlıq simvoluna çevrilib."

Çıxışçılar Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin və Müdafiə Nazirliyi rəhbərliyinin qəhrəmana və onun ailə üzvlərinə göstərdiyi diqqət və qayğıdan da söz açıdalar.

Tədbirdə Həzi Aslanov adına Ordu İdeoloji və Mədəniyyət Mərkəzinin solistləri hərbi

tədbir keçirildi.

Tədbiri giriş sözü ilə açan polkovnik-leytenant Zaur Həmidov vurğuladı ki, əfsanəvi komandir qəhrəmanlığı ilə xalqımızın igid oğullarının sırasında xüsusi yer tutur. Mahir sərkərdə döyüşlərdə nümayiş etdirdiyi şücaəti və idarəciliyi ilə hərb tarixində yeni parlaq səhifə açıb. Qəhrəmanın keçdiyi döyüş yolu hər bir

masında əhəmiyyəti böyükdür. Mənəvi cəhətdən sağlam gənc sabahın qalib əsgəridir.

Həzi Aslanov adına Ordu İdeoloji və Mədəniyyət Mərkəzinin mədəni-bədii iş üzrə təlimatçısı Gülxar Məmmədova Həzi Aslanovun mənali həyat ve şərəfli döyüş yolundan danışaraq qeyd etdi ki, o, xalqımızın yetirdiyi en böyük sərkərdələrdən biridir. "İkinci Dünya müharibəsinin gedisində strateji üstünlüklərə malik olan "dəmir atlar" günümüzün en təsirli döyüş vasitələrindəndir. Onu da qeyd etmək lazımdır ki, bu cür texnikanı idarə etmək böyük məharət tələb edir. General-mayor Həzi Aslanov tankın imkanlarını hesablaşmaqla çətin tapşırıqların öhdəsindən gələrək böyük uğurlara imza atıb. Qeyd etmək lazımdır ki, Azərbaycan oğullarının Böyük Vətən mühərribəsi illərində göstərdiyi igidliklərin, qəhrəmanlıqların üzə çıxarılmasında, ebediləşdirilməsində və gələcək nəsil lərə çatdırılmasında Heydər Əliyevin rolü danılmazdır. Ulu Öndər yalnız Həzi Aslanovun deyil, ümumən Böyük Vətən və ikinci Dünya müharibələri cəbhələrində igidlik göstərən və Azərbaycanın qəhrəmanlıq ənənələrini davam etdirən şəxslərin hamisinin təcrübəsindən və mübarizliyindən müstəqil Azərbaycan Ordusunun qurulmasında və möhkəmləndirilməsində istifadə edilməsini əhəmiyyətli sayırdı. Bu ənənə Azərbaycan Prezidenti, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı İlham Əliyev tərəfindən uğurla davam etdirilir."

Tədbir Həzi Aslanov adına Ordu İdeoloji və Mədəniyyət Mərkəzinin yaradıcı kollektivinin rəngarəng musiqi programı ilə sona çatdı.

**Baş leytenant
Ruslan HƏSƏNZADƏ,
"Azərbaycan Ordusu"**

Həzi Aslanovun qəhrəmanlıqla dolu həyat yolu hər bir vətəndaşımız üçün nümunədir. "Faşizm üzərində tarixi Qələbənin qazanılmasında göstərdiyi qəhrəmanlıqları ilə yadداşlarda iz qoyan, Vətən torpaqlarının azadlığı uğrunda son damla qanını belə əsirgəməyərək düşmənle mübarizə aparan bu qəhrəman həmyerlimiz xalqımız tərəfindən hər zaman qurur və hörmət hissi ilə yad ediləcək, onun adı və şərəfli döyüş yolu gələcək nəsillər üçün hər zaman əsl vətənpərvərlik nümunəsi ol-

vətənpərvərlik mövzusunda mahnılar səsləndirdilər.

Anım tədbiri hərbi xadimin həyatı və hərbi fealiyyətindən bəhs edən sənədlə filmin və sərginin nümayishi ilə başa çatdı.

**Leytenant
Oruc MUSTAFAYEV,
"Azərbaycan Ordusu"**

"N" hərbi hissəsində də Sovet İttifaqı Qəhrəmanı, tank qoşunları general-mayoru Həzi Aslanovun anadan olmasının 110 illiyinə həsr olunan

səxs, hər bir Azərbaycan vətəndaşı üçün nümunədir. O, bildirdi ki, xalqımız Vətənimizin azadlığı uğrunda şəhidlik zirvəsine yüksələn oğullarımızi heç vaxt unutmur. Hər zaman onların ruhunu uca tutur, böyük fəxrle yad edir. Dədəbabalarımızın əmanət etdiyi Vətən torpaqlarını düşməndən qorumaq biz hərbçilərin qarşısında dayanan başlıca vəzifələrdəndir. Zabit onu da qeyd etdi ki, Həzi Aslanov kimi oğullarımızın döyüş yolunun öyrənilməsi gənclərimizin vətənpərvər ruhda formalaş-

Gəncə qarnizonunda Həzi Aslanovun 110 illiyinə həsr olunan kinofilm festivalı başlanıb

Müdafıə Nazirliyinin rəsmiliyinin, qarnizondakı hərbi hissələrin şəxsi heyetinin, mühərbiə veteranlarının və qəhrəmanın ailə üzvlərinin iştirak etdikləri tədbirdə yubiley təşkilat komitəsinin üzvü, Əməkdar incəsənət xadimi, Prezidentin fərdi təqaüdçüsü, polkovnik Abdulla Qurbanlı Prezident Sərəncamının əhəmiyyətindən, torpaqlarımızın işğaldan azad edilməsi uğrunda döyüslərə hər an hazır olan Azərbaycan Ordusunun bütün şəxsi heyetinin, eləcə də gənc nəslin hərbi vətənpərvərlik terbiyəsində mühüm rolundan danışır.

Xalqımızın ümummilli lideri Heydər Əliyevin, general H. Aslanovun timsalında faşizmə qarşı Büyük Vətən müharibəsində mərdliklə vuruşaraq həlak olan və Azərbaycanın müstəqilliyi, ərazi bütövlüyü uğrunda şəhidlik zirvəsinə ucalan Vətən oğullarının xatirəsi bir dəqiqlik sükutla yad edilib, Dövlət himni səsləndirilib.

Qeyd edilib ki, qəhrəmanlar heç vaxt ölmürler, onlar xatirələrdə, ürəklərdə, o cümlədən sənət əsərlərində özlerinə ebeviyaşarlıq tapır və ölümlərdən sonra da geləcək qəhrəmanlıqların yaranması üçün örənək olurlar.

Nəzərə çatdırılıb ki, həftə ərzində müxtəlif illərdə Həzi Aslanov haqqında çekilmiş 30-dan çox sənədli və bədii film nümayiş etdiriləcək, aktyor, rejissor, operator, ssenari müəllifi və digər yaradıcı heyət üzvləri ilə görüşlər və filmlərin müza-

Davit Tonoyanın Ermənistən Müdafıə Nazirliyinə rəhbərlik etdiyi dövrədə hərbi hissələrdə qeyri-döyük şəraitində ölen əsgərlərin sayının durmadan artması müşahidə olunur.

Köhnə rejim tərefindən əsası qoyulan bu ənənə, yəni, "dedovşına" bu gün də davam edir. Bu da düşmən ordusunda intihar və özünəqəsd hallarının getdikcə çoxalmasına getirib çıxarırlar.

Ermənistən baş naziri Nikol Paşinyan "Qarabağ" klanı arasında getdikcə dərinleşən qarışdırma erməni ordusunu tamamilə mehve sürükləyir.

Yanvarın 24-də düşmən tərefindən işğal altında olan ərazilərimizdə erməni əsgərlər arasında baş vermiş silahlı qarışdırma, əminliklə demək olar ki, sonuncu olmayıcaq.

Son vaxtlar Ermənistən ordusunda əsgərlərin bir-birini

kiraları keçiriləcək.

Böyük Vətən müharibəsi illərində Həzi Aslanov ilə Belarus cəbhəsində bir yerdə vuruşan 98 yaşlı mühərbiə veteranı Tofiq Hüseynov, Gəncə şəhəri Mühərbiə, Əmək və Silahlı Qüvvələr Veteranları Təşkilatının sədri, ehtiyatda olan zabit Yusif Məmmədov çıxış edərək Həzi Aslanovun adının əbədiyədirilməsi, unudulmaz sərkərdənin xatirəsinin həmişə eñiz tutulması, keçdiyi hərbi şöhrət yolunun təbliğində ulu önder Heydər Əliyevin tarixi xidmətlərini qeyd ediblər. Bu ənenənin Azərbaycan Prezidenti, Ali Baş Komandan cənab İlham Əliyev tərefindən uğurla davam etdirildiyinə görə dövlətimizin başçı-

"Həzi Aslanovun 110 illiyinin qeyd edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 29 dekabr 2019-cu il tarixli Sərəncamından irəli gələn vəzifələrin icrası ilə bağlı Müdafiə nazirinin təsdiq etdiyi tədbirlər planına əsasən, Gəncə Qarnizonu İdeoloji və Mədəniyyət Mərkəzində iki dəfə Sovet İttifaqı Qəhrəmanı, tank qoşunları qvardiya general-mayoru Həzi Aslanovun xatirəsinə həsr olunan bədii və sənədli kinofilmlər həftəsinə start verilib.

sına minnetdarlıqlarını çatdırıblırlar.

Gəncə Dövlət Dram Teatrının aktyoru, atası Böyük Vətən müharibəsindən qayıtmayan xalq artisti Məmmədəli Balayev Həzi Aslanova həsr olunan vətənpərvərlik şeirlərindən nümunələr söyləyib. Azərbaycan Ordusunun sıralarında Həzi kimi oğulların bu gün yüzlərə, minlərlə olduğunu, xalqımızın bundan böyük qürur duyduğunu vurgulayıb.

Sərkərdənin nəvəsi Emin Aslanov babası haqqında nənəsindən, atasından və emisindən eşitdiyi xatireləri tədbir iştirakçıları ilə bölüşüb. Prezidentin bu sərəncamının tekçə Həzi Aslanova deyil, mühərbiəde iştirak eden 600 mindən çox Azərbaycan ovladına, müasir, müstəqil Azərbaycanın keşiyində mərdliklə dayanan güclü və qüdrətli Azərbaycan Ordusunun hər bir əsgərinə dövlət səviyyəsində göstərilən diqqət və qayğının, hörmət və entirəmin bariz nümunəsi olduğunu deyib. O, dövlətimizin başçısına, Müdafıə Nazirliyinin rəhbərliyi-

nə Aslanovlar ailəsinin minnetdarlığını bildirib.

Herbi birliyin komandanlığı adından çıxış edən zabit Rəsim Manafov kinofilmlər həftəsinin, həmçinin tədbirlər planında nəzərdə tutulmuş digər tədbirlərin də şəxsi heyətin döyük və mənəvi-psixoloji hazırlığının, vətənpərvərlik hissini dəha da yüksəldilməsində müs-

bət təsir göstərəcəyinə əminliliyini bildirib və tədbirin təşkilatçılara komandanlıq adından təşəkkür edib.

Həzi Aslanov adına Ordu İdeoloji və Mədəniyyət Mərkəzinin rəis müavini, Əməkdar artist, hərbi vətənpərvərlik mənşələrinin mahir ifaçısı zabit Cahangir Qurbanovun ifa etdiyi bestəkar Azad Zahidin Abdulla Qurbaninin sözlerine yazdığı Həzi Aslanova həsr olunan "Həzilər yurd" və "Volqoqrad" mahnılarını tamaşaçılar alqışlarla qarşayıblar.

Həzi Aslanova həsr edilən kinofilmlər heftesinin ilk günü "Vilnüsün azad edilməsi" 1944-cü ilin cəbhə buraxılışı, Bakı Kinostudiyanın 1945-ci il istehsalı olan "General Həzi Aslanov" və "Həzi Aslanovun dəfn mərasimi" adlı sənədli film və xronikalar nümayiş etdirilib.

Gəncə Qarnizonu İdeoloji və Mədəniyyət Mərkəzində qəhrəman sərkərdə haqqında mühərbiə illərindən bu güne qədər çəkilən bədii və sənədli filmlərin diskler dəstι albomu və kitablar hədiyyə edilib.

**Müdafıə Nazirliyi
Mətbuat Xidməti**

Ermənistən ordusu - özünəqəsd, xəstəlik, korrupsiya və cinayət mənbəyi

odlu silahla qətlə yetirməsi halıları tez-tez baş verir. Bütün bunlar xalqdan gizlədirilir, ölenlərin və intihar edənlərin sayı barədə dəqiq məlumat verilmir.

Xüsusilə də Ermənistən Müdafıə Nazirliyi əsgərlər arasında baş vermiş silahlı qarışdurmanın qəza hadisəsi kimi təqdim edərək don geyindirməyə çalışır. Həmçinin əsgərlərdən birinin digərinə atəş açması neticəsində baş verən ölüm və ağır yaralanma hallarını örtbasdır etməye çalışan Ermənistən Müdafıə Nazirliyi əsgər ölümünün guya atəşkəsin pozulması neticəsində baş verdiyi barədə məlumat yayaraq ictimaiyyəti aldadır. Bütün bun-

lar Ermənistən ordusundakı intizamsızlıq və özbaşınalıqdan xəber verir.

Düşmən ordusunda baş vərən ölüm hallarına görə bu vaxta qədər heç kəs cəzalandırılmayıb. Eyni zamanda, bunun kökündə işğalçı ölkənin ordusunda əsgər-komandir inamsızlığı, etimadsızlığı və nizamnamədənənər halların baş vermesi, əsgərlərin yüksək rütbeli zabitlər tərəfindən qul kimi işlədilməsi dayanır. Ona görə də Ermənistəndə yerli əhalisi övladlarını kütləvi surətdə hərbi xidmətdən yarındırmağa çalışır.

Validəynlər tərefindən daxil olan şikayətlərin eksəriyyətini

komandirlərin sırvı heyət üzərində zorakılıq hallarının olmasına, əsgərlərin alçaldılması və döyülməsi faktları təşkil edir. Bu səbəbdən də validəynlər bütün vəsitələrle övladlarını hərbi xidmətdən yayındır, müxtəlif bəhanələrlə ölkədən çıxarırlar. Statistik məlumatlar da təsdiqləyir ki, son illər ölkəni tərk edənlər arasında gənclər daha çoxdur. Onların eksəriyyəti herbi xidmətdən açıq şəkildə imtina edir.

Davit Tonoyanın quruma rəhbərliyindən sonra Ermənistən ordusunda heç nə dəyişməyib. Əksinə, vəziyyət getdiçə pişləşib. Hətta gənc əsgərlərin özünəqəsd hallarının ək-

seriyəti Davit Tonoyanın Müdafıə Nazirliyinə rəhbərliyindən sonra baş verdiyini qeyd etmək olar.

Ordudakı özbaşınalıq, müəmmalı əsgər ölümləri Ermənistəndə ictimai-siyasi vəziyyəti getdikcə gərginleşdirir. Artıq işgalçi ölkədə etiraz aksiyaları baş qaldırır. Validəynlər bildirilər ki, Paşinyanın bu barədə dərinden düşünməli, orduda nizam-intizam yaratmalı, quldurluq hallarına son qoymalıdır. Bu isə mümkün deyil.

Son olaraq onu qeyd edək ki, bu ilin yanvar ayı üçün artıq Ermənistən ordusunda 5 nəfər hərbçi olmuş, 10 nəfərədək hərbi qulluqcu isə yaralanmışdır. Bu statistik rəqəmlər bir daha Ermənistən ordusundakı acıcaqlı vəziyyəti üzə çıxarırlar.

**Ehtiram AŞIRLI,
səsiyyət analitik**

Cəbhəyanı bölgələrdə də Həzi Aslanovun xatirəsi yad edilib

İki dəfə Sovet İttifaqı Qəhrəmanı, tank qoşunları qvardiya general-majoru Həzi Aslanovun əbədiyyatə qovuşduğu vaxtdan 75 il ötür. Yaşasayıdı 110 yaşında idi. Lakin qəhrəman həmyerlimiz qədirbilən xalqımızın yaddaşında 35 yaşlı mübariz bir döyüşü, yenilməz sərkərdə kimi yaşayır və bundan sonra da yaşayacaqdır.

Beyləqan rayonunun ikinci Şahsevən kəndində, "Həzi Aslanov Xatirə bağı"nda Müdafia Nazirliyinin təşkilatçılığı ilə keçirilən tədbirdə qəhrəmanın xatirəsi ehtiramla yad edilib.

Hərbi orkestrin ifa etdiyi "Rekiyem"in sedaları altın-da hərbi qulluqçular, vəteranlar, ictimaiyyət nümayəndələri, gənclər, Həzi Aslanovun və şəhidlərin ailə üzvləri

diyi tədbirlər planına əsasən, Tehsil və Mədəniyyət nazirlikləri ilə birlikdə silsilə tədbirlər keçirilməkdədir. Tədbirlər ilboyu davam etdiriləcəkdir.

ölməz generalın abidəsi və şəhidlərin xatirə lövhəsi önnüne qızılğullar, qərənfillər düzüblər. Ulu önder Heydər Əliyevin, Həzi Aslanovun timsalında Böyük Vətən mühərbiyi illərində faşizmə qarşı müharibəde həlak olan və Azərbaycanın müstəqilliyi, ərazi bütövlüyü uğrunda şəhidlik zirvəsinə ucalan Vətənin igid övladlarının xatirəsi bir dəqiqəlik sükütlə yad edilib, Dövlət himni ifa olunub.

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin "Həzi Aslanovun 110 illiyinin qeyd edilməsi haqqında" 29 dekabr 2019-cu il tarixli Sərəncamından irəli gələn vəzifələrin icrası ilə bağlı yaradılan Təşkilat komitəsinin üzvü, Əməkdar incəsənət xadimi, Prezidentin fərdi təqəüdçüsü, polkovnik Abdulla Qurbanı tədbir iştiraklarını salamlayaraq nəzərə çatdırıb ki, artıq respublikamızda Müdafia nazirinin təsdiq et-

Horadız qəsəbəsində təşkil olunan tədbirdə ön səngərlərden gələn döyüşülərə yerli əhalinin unudulmaz sərkərdənin doğum gününü birlikdə qeyd etməsini ordu ilə xalqın sağlam mənəvi birliyinin təcəssümü kimi qiyənləndirib.

Xocavənd rayon icra Həkimiyətinin başçısı, Qarabağ müharibəsinin veterani Eyyub Hüseynov, Beyləqan rayon icra Hakimiyəti başçısının birinci müavini Telman Məstanov, el ağısaqqalı Şükür baba və şəhid atası Ələkbər Hüseynov hərbçilərin bu təşəbbüsünü yüksək qiymətləndiriblər.

Həzi Aslanovun nəvəsi Emin Aslanov çıxış edərək göstərilən diqqət və qayğıya görə Azərbaycan Prezidenti, Ali Baş Komandan cənab İlham Əliyevə, eləcə də yubiley tədbirlərini yüksək səviyyədə təşkil etdiyinə görə Müdafia Nazirliyinin rəhbərliyinə, hərbi hissənin komandanlığına Aslanovlar ailəsinin minnətdarlığını çatdırıb.

Füzuli Dövlət Dram Teatrının aktyoru Qaçaq Qarayevin general Həzi Aslanovun qiyafəsində geliş, şəhid analarına və Lələtəpə fatehlerinə - ığid tankçılarına müraciəti tədbir iştirakçılarında qururlu anlar yaşadıb: - "Şəhid anaları, başınızı dik tutun! Mənim anam da mühabibədə iki oğul qurban verib. Mənim anam "Vətən sağ olsun!" deyərək ömrünün sonuna qəder el içində başı uca dolanıb. Övladları ilə fəxr edib. Anam inanırdı ki, gələcək nəsiller onun övladlarının da xatirəsini həmişə əziz tutacaq, qəhrəmanlıqlarını unutmayacaqlar.

Azərbaycan Ordusunun mətin döyüşülləri, Aprel döyüşlerinin qəhrəmanları, tankçı dostlarımız, uğurlarınızı eşidib mənim ruhum da şad

olub. Mən Vətəndən uzaqlarda, Rusiya, Ukrayna, Belarusiya və Pribaltikada döyüşlərdə Azərbaycan oğlunun hansı mənəvi və iradi keyfiyyətlərə malik olduğunu bütün dünyaya göstərdim. İndi növbə sizindir. Torpaqlarımızı mənfur düşməndən azad etməyə hər an hazır olun! Xalqımızı yeni qələbə müjdələri ilə sevindirəcəyinizi inanıram. Qarabağ sizi gözləyir, Vətən əsgəri! Növbə sizindir, uğur olsun, dostlar!"

Döyüşlərdə və Azərbaycan Ordusu şəxsi heyətinin

vətənpərvəlik təbiyəsi işində fərqlənən bir qrup hərbi qulluqçu və mülki şəxsə Respublika Mühərbi, Əmək və Silahlı Qüvvələr Veteranları Təşkilatının təsis etdiyi "Həzi Aslanov" yubiley medalı, H.Aslanovun həyat və qəhrəmanlıq yolunu əks etdirən kitablardır, bədii və sənədli filmlərin diskler dəstə albomu təqdim edilib.

İkinci Şahsevən kənd tam orta məktəbinin şagirdlərinin ifasında "Qəhrəmanlar

mürlər" adlı ədəbi kompozisiya tamaşaçılara tərəfindən alqışlarla qarşılınb.

"Şəhidlər bulağı"nın açılışı olub və ətrafına həmişə yaşıllı ağaclar tingləri əkilib.

Tədbir iştirakçılarından bir qrupu 2016-ci ilin Aprelinde Lələtəpə uğrunda döyüşlərdə şəhid olan müddətdən artıq həqiqi hərbi xidmət hərbi qulluqçusu Ayaz Hüseynovun ailəsinə baş çəkib, Birinci Sahsevən kəndində Sovet İttifaqı Qəhrəmanı Gəray Əsədovun xatirə muzeyini ziyarət edərək, büstü qarşısına güller düzübər.

Şəhid Ayaz Hüseynovun atası, mühərbi iştirakçısı Ələkbər Hüseynov minnətdarlıqla deyib: "Azərbaycan öz müstəqilliyini bərpa edənədək kəndimizdəki kollektiv təsərrüfat Həzi Aslanovun adını daşıyırırdı. Bu bağda o vaxtlar salınıb, kənd əməkçilərinin vəsaiti hesabına abidə ucaldılıb və buraya vətənpərvəlik tədbirlərinin keçirildiyi məkəna çevrilib. Bu bağ cəbhəyanı bölgənin keşiyində mərdliklə duran hərbi hissə komandirlərinin, əsgər və zabitlərin böyük zəhmeti sayəsində yenidən qurulub. Bu təşəbbüs isə oğlum Ayazın Aprel döyüşləri zamanı şəhidliyindən sonra qaldırıldı. Dəfn mərasimində iştirak edən Müdafia Nazirliyinin rəsmiləri, hərbi hissənin komandiri söz verdilər ki, burada yenidən quruculuq-abadlıq işləri aparılacaq, Həzi Aslanovun və şəhidlərimizin adına layiq yeni bir mənzə-

rənin şahidi olacaqsınız. Mən bu gözəl məkanı yenidən bize bəxş etdiyinə görə zəhməti olan hər kəsə kəndimizin əhalisi, xüsusiələ də şəhid ailələri, mühərbi vəteranları adından dərin minnətdarlığımı bildirirəm".

Həmin gün cəbhəyanı bölgənin bütün hərbi hissələrində iki dəfə Sovet İttifaqı Qəhrəmanı, tank qoşunları qvardiya general-majoru Həzi Aslanovun anim tədbirləri keçirilib.

Azərbaycan Ordusunun şəxsi heyəti ilə keçirilən ictimai-siyasi hazırlıq dərsi

(İctimai-siyasi hazırlıq dərsinin qrup rəhbərinə dərsə hazırlaşmaq üçün kömək)

Suallar:

1. Qədim Azərbaycanda dövlətçilik ənənələri.
2. Orta əsrlər Azərbaycan dövlətləri haqqında.
3. XIX əsrde Azərbaycanın Rusiya tərəfindən işğalı ərafləndə Azərbaycan dövlətçiliyi.
4. Azərbaycanın dövlət müstəqilliyi dönməzdır, əbədidir.

Qədim Azərbaycanda dövlətçilik ənənələri

Azərbaycan xalqı qədim və zəngin dövlətçilik tarixinə malikdir və xalqımızın siyasi varlığından dövlətçilik mühüm əhəmiyyət kəsb edir. Azərbaycan xalqı dünyadan ən qədim dövlətçilik ənənələrinə malik olan xalqlarındandır. Azərbaycan xalqı təqribən 5 min illik dövlətçilik tarixinə malikdir. Azərbaycan ərazisində ilk dövlət qurumları və ya etnik-siyasi birləşmələr hələ eramızdan əvvəl IV minilliyyin sonu - III minilliyyin əvvəllərindən başlayaraq, Urmiya gölü hövzəsində yaranıb. Burada meydana gəlmiş ən qədim Azərbaycan dövlətləri bütün regionun hərbi-siyasi tarixində mühüm rol oynayırdılar. Həmin dövrde Azərbaycan ərazisində Dəclə və Fərat vadilərində yerləşən və dünyaya tarixində derin iz qoymuş qədim Şumer, Akkad və Aşur (Assuriya) dövlətləri, habelə, Kırçık Asiyadakı Het dövləti arasında six qarşılıqlı əlaqələr vardı. Güclü xarici siyaset yüründə qədim Azərbaycan dövlətləri regionda öz qüdrətli fərqlənləri siyasi qurum kimi çıxış edirdilər. Tarixi Azərbaycan torpaqlarında yaranan dövlətçilik ənənələri inkişaf etdi, daha da yüksəldi, yeni-yeni dövlətlərin yaranmasına səbəb oldu. Bu dövlətlər vahid xalqın - Azərbaycan xalqının təşəkkülü prosesində həll-edici rol oynadılar.

Bəzi ehtimallara görə, "Azərbaycan" adı bir tərəfdən bu ərazidə eradan çox-çox əvvəl yaşanan əhalinin ekseriyyətinin odla bağlılığını göstərir. "Azər" - od, atəş deməkdir. Əbədi yanar od qədim zamanlardan Azərbaycanın simvolu hesab olunub. Bu baxımdan da Azərbaycan dünyada "Odlar Yurdı" kimi tanınır. Digər ehtimallara görə isə bu ad Azərbaycan ərazisində qədim zamanlardan yasayan türksoylu tayfaların adından götürülmüşdür. "Ər kişi", "ər oğlu", "od qoruyan" mənasını veren "Azərbaycan" bu ərazidə yasayan qədim türkdilli qəbilənin adından əmələ gelib.

Azərbaycan ərazisində məlum olan ilk dövlət qurumu Arattadır. Aratta ölkəsi Cənubi Azərbaycanda e.e. III minilliyyin birinci yarısında meydana gəlmiş ilk dövlət qurumu idi. Onun ərazisi Urmiya gölünün cənub və cənub-şərq sahilini əhatə edirdi.

E.e. I minilliyyin əvvəlində Cənubi Azərbaycan ərazisində Urmiya gölü hövzəsində mərkəzləşmiş dövlətin yaranması üçün şərait yaranır və yeni dövlət Manna adlanır. E.e. VI əsrin əvvəlində qədim Azərbaycanın Manna dövləti süquta uğradı.

Mövzu: Azərbaycan dövlətçiliyinin yaranma tarixi və inkişaf mərhələləri.

İctimai-siyasi hazırlıq qrupunun rəhbərinə bu dərsə hazırlaşarkən Azərbaycan tarixi-nə dair tarixi və digər müvafiq ədəbiyyatdan istifadə etmək və mövzunu bölmənin gündəlik həyatı ilə bağlamaq tövsiyə olunur.

Bundan sonra Araz çayından şimalda və cənubda yerləşən Azərbaycan torpaqları müstəqil hakimiyət idarəsini saxlamaqla İran Əhəmənilər süləsindən asılı olmuşdur.

Makedoniyalı İşgəndərin dövründə Urmiya gölü hövzəsində müstəqil padşahlıq Adərbayqan (Atropatena) dövləti idi. Tarixi mənbələrdə Adərbayqan ilə əlaqədar hadisələr e.e. III əsrin sonuna aid qaynaqlarda yad edilir.

Azərbaycanın Araz çayından şimalda yerləşən torpaqları Albbaniya adlandırıldı. Albbaniya şimalda Dağıstan, qərbədə Şərqi Gürcüstan, cənub və cənub-qərbədə Adərbayqan ilə həmsərhəd idi. Albbaniyanın paytaxtı əvvəl Qəbələ, sonra isə Bərdə olmuşdur. Albbaniya dövləti VII əsrin sonlarına, Azərbaycan ərəblər tərəfindən işğal edilənə qədər öz müstəqilliyini qoruyub saxlaya bilmişdir.

Orta əsrlər Azərbaycan dövlətləri haqqında

IX əsrin ortalarından Azərbaycanın qədim dövlətçilik ənənələri yenidən dirçəldi. Azərbaycanda yeni siyasi dirçəliş başlandı. İslam dininin yayılmış olduğu Azərbaycan torpaqlarında Sacilər, Şirvanşahlar, Salarilər, Rəvvadilər və Şəddadilər dövlətləri yaradı. Müstəqil dövlətlərin yaranması neticəsində siyasi, iqtisadi və mədəni həyatın bütün sahələrində oynanış baş verməkdə idi. Azərbaycan tarixinin intibah dövrü başlanırdı. 600 ilə qədər davam edən sasanı və ərab əsərətindən sonra yerli dövlətlərin (Sacilər, Şirvanşahlar, Salarilər, Rəvvadilər) yaranması, islam dininin bütün ölkə ərazisində esas təkallaklı dinə əvvəl qurulmuş Azərbaycan xalqının etnik tekəmlündə, vahid dilin və mədəniyyətin təşəkkülündə mühüm rol oynadı. İslam dini, eyni zamanda, Azərbaycanı idarəedən ayrı-ayrı feodal sülalələrinin tez-tez bir-birini əvəz etdiyi bir tarixi şəraitde bütün Azərbaycan əhalisinin - həm xalqımızın təşəkkülündə başlıca rol oynayan müxtəlif türk tayfalarının, həm də onlarla qaynayıb-qarışmaqdə olan qeyri-türk etnoslarının yadelli qəsbkarlara qarşı vahid qüvvə halında birləşməsində də mütərəqqi rol oynadı.

Ərəb xilafətinin tənezzülündən sonra - IX əsrin ortalarından başlayaraq Qafqazda, habelə, bütün Yaxın və Orta Şərqi türk-islam imperiyalarının rolu artı. Sacilər, Şirvanşahlar, Salarilər, Rəvvadilər, Şəddadilər, Şəki hakimləri, Səlcuqlular, Eldənizlər, Monqollar, Elxaniylər

Hülakular, Çobanilər, Cələyirler, Teymurilər, Osmanlılar, Qaraqoyunlular, Ağqoyunlular, Səfəvilər, Əşərlər, Qacarlar və başqa türk-islam sülalələrinin idarə etdikləri dövlətlər tekce Azərbaycanın, həmçinin, bütövlükdə Cənubi Qafqazın deyil, eyni zamanda, bütün Yaxın və Orta Şərqi dövlətçilik tarixində dərin iz qoyular.

XIX əsrde Azərbaycanın Rusiya tərəfindən işğali ərafləndə Azərbaycan dövlətçiliyi

XVIII əsrin ikinci yarısında mərkəzi hakimiyətin zəifləməsindən istifadə edən feodallar arasında gedən müharibələr nəticəsində Azərbaycan ərazi-sində feodal dövlətləri - xanlıqlar meydana gəldi.

Şəki xanlığı (1743-1819) Hacı Çelebi Qurban oğlu tərəfindən yaradılmışdır. Quba, Şamaxı, Qarabağ və Gəncə xanlıqları ile həmsərhəd olmuşdur.

Qarabağ xanlığı (1748-1822) Pənahəli xan tərəfindən əsası qoymulmuşdur. Şəki, Şamaxı, Gəncə, İrəvan, Naxçıvan, Qaradağ xanlıqları ilə həmsərhəd olmuşdur.

Quba xanlığı (1747-1810) Hüseynəli xan tərəfindən əsası qoymulmuşdur. Dərbənd, Şəki, Şamaxı və Bakı xanlıqları ilə həmsərhəd olmuşdur.

Şamaxı xanlığı (1747-1820) Məhəmməd Səid və Ağası qaradaşları tərəfindən əsası qoymulmuşdur. Quba, Şəki, Qarabağ və Bakı xanlıqları ilə həmsərhəd olmuşdur.

Azərbaycanın cənub şərqində Talyş dağları, Xəzər denizi və Muğan düzü arasında əsası Seyyid Abbas tərəfindən qoymulmuş Lənkəran xanlığı (1747-1826) yerləşirdi.

Qarabağ, Naxçıvan və Maku xanlıqları, Osmanlı dövləti, Karabulak-Kaxetiya carlılığı, Borçalı, Qazax sultanlıqları ilə həmsərhəd olan əsası Mir Mehdi xan tərəfindən qoymulan Ağrı vadisi, Dərələyəz və Göyçə gölü arasında İrəvan xanlığı (1747-1828) yerləşmişdir.

Zəngəzur sıra dağlarından Araz vadisində qədər olan ərazi-də Naxçıvan xanlığı (1747-1828), Murovdəq silsiləsində Kür çayının Gəncə xanlığı (1747-1804) yaranmışdır. Abşeron yarımadasında Bakı xanlığı (1748-1806), Kür ilə Araz qovşağında Cavad xanlığı (1747-1796), şimalda Dərbənd xanlığı (1747-1806), Azərbaycanın cənubunda Təbriz, Ərdəbil, Xoy, Qaradağ, Sərəb, Marağa, Maku, Urmiya, Zəncan, Xalxal xanlıqları yarandı.

XVIII yüzilliğin sonu-XIX yüzilliğin əvvəllərində Azərbaycanın daxili və xarici siyasi veziyət

miyyətə gələrək, pərakəndə halda olan dövləti inkişaf edən hüquq sisteminə çevirməyə müvəffəq oldu. Formal olaraq, müstəqil olan ölkədə dövlətçilik ənənələrini formalasdırdı. Məlumudur ki, 90-ci illərin əvvəllərində ölkədə etnik, regional, səsial-ideoloji və separatçılığa söykənən tendensiya hökm sürdü. Azərbaycan cəmiyyətinin daxili və mürəkkəb mikrostrukturunun tebəqələri heç de müstəqil dövləti milli sərvət kimi qəbul etmirdilər. Bu düşüncəni dəyişmək lazımdı. Ulu öndər Heydər Əliyev bunu təmin etməyi bacardı. Bu gün Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyev Heydər Əliyev siyasetinin layiqli varisi olaraq, xalqın etimadına söykənən siyasi fealiyyəti ilə ölkəni ən qabaqcıl dövlətlər sırasına yüksəltməkdə davam edir. Məhz ümummilli lider Heydər Əliyevin xidmətləri nəticəsində hüquqi, demokratik, dünyəvi dövlət quruculuğu yolu ilə inamlı irəliləyən müstəqil respublikamızda vətəndaş cəmiyyətinin formallaşması, qanunun alılıyının təmin edilməsi, dilindən, dinindən asılı olmayaraq, bütün vətəndaşların hüquq və azadlıqlarının qorunması üçün ən yüksək tələblərə cavab verən normativ-hüquqi baza yaradılıb.

Hüquq və ədalətə söykənən vətəndaş cəmiyyətinin əsası qoymulub və onun təkmilləşdirilməsi üçün etibarlı zəmin yaradılıb. Təməli ümummilli lider Heydər Əliyev tərəfindən qoymulmuş demokratik dövlət quruculuğu prosesi bu gün Prezident İlham Əliyev tərəfindən uğurla davam etdirilir. Çıxışlarının birində dövlət başçısı cənab İlham Əliyev demişdir: "Müstəqilliyi bərpa etdiğdə, biz dövlətimizi qurmali və siyasi sistemimizi transformasiya etmeli idik. Bu səbəbdən, siyasi və iqtisadi islahatlar paralel şəkildə aparılırdı. Biz aydın başa düşdük ki, təbii sərvətlər ölkənin transformasiyası və Azərbaycanın davamlı inkişafının təmin olunması üçün kifayət etməyəcək. Bu səbəbdən, siyasi islahatlar, demokratik proses və azadlıqlarla bağlı məsələlər bizim diqqət mərkəzimizdə olmuşdur. Bu gün Azərbaycanda bütün fundamental azadlıqlar - siyasi azadlıq, media azadlığı, azad internet, din azadlığı temin edilib. Bu isə inkişafın əsası və təməli deməkdir".

Hər bir Azərbaycan vətəndaşı Azərbaycan dövlətçiliyinin tarixini bilməli və onuna fəxr etməlidir. Bu gün hər birimiz əsası ümummilli lider Heydər Əliyev tərəfindən qoymulmuş, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Silahlı Qüvvələrinin Ali Baş Komandanı cənab İlham Əliyev tərəfindən uğurla davam etdirilən dövlətçilik amallarını, yüksək ideyalarını yaşatmaq və gelecek neslə çatdırmaq, Azərbaycan tarixinin yeni şanlı səhi-fələrini yazmaq namənə onun etrafında six birləşərək, əlimizdən gələni əsirgəməməliyik.

"Şəhidlər unudulmur" layihəsi çərçivəsində növbəti tədbir Beyləqan rayonunda təşkil olunub

Azərbaycan Respublikası Müdafiə Nazirliyinin reallaşdırduğu "Şəhidlər unudulmur" layihəsi çərçivəsində növbəti tədbir Beyləqan rayonunun ikinci Şahsevən kənd tam orta məktəbində təşkil olunub. Tədbirdə şəhid ailələrinin üzvləri, Müdafiə Nazirliyinin nümayəndələri, "N" hərbi hissəsinin əsgər və zabitləri, müəllim və şagirdlər iştirak ediblər.

AZERTAC-in bölgə müxbiri xəbər verir ki, əvvəlcə Azərbaycanın Dövlət himni səsləndirilir. Respublikamızın müstəqilliyi və ərazi bütövlüyü uğrunda həlak olan Vətən övladlarının xatirəsi bir dəqiqəlik sükutla yad olunub. Sonra 2016-ci ilin Aprel döyüşlərinin şəhidlərinə həsr olunmuş videoçarx nümayiş edilib.

"N" hərbi hissəsinin zabitləri Neymet Rehimov və Elman Ağayev çıxış edərək, şəhidlərimizin xatirəsinin əbədiləşdirilməsi, onların vətənpərvərliklərinin və qəhrəmanlıqlarının təbliği, məktəbilərdə hərbi vətənpərvərlik ruhunun yüksəldilməsi məqsədile icra olunan "Şəhidlər unudulmur" layihəsi barədə məlumat veriblər. Bildirilib ki, layihə

çərçivəsində orta ümumtəhsil məktəblərində tədbirlər keçirilir, Qarabağ müharibəsi veteranları ilə şagirdlərin görüşləri təşkil olunur,

ən qabaqcıl siniflərə şəhidlərimizin adları verilir.

İkinci Şahsevən kənd tam orta məktəbinin direktoru Sevda Əliyeva çıxış

edərək, şagirdlərin vətənpərvərlik ruhunda təbiyəsi, şəhidlərimizin xatirəsinin əbədiləşdirilməsi baxımından "Şəhidlər unudulmur" layihəsinin əhəmiyyətini yüksək qiymətləndirib.

Şəhid atası Ələkbər Hüseynov çıxışında övladının şəhidlik zirvəsinə ucalması ilə qürur duyduğunu bildirib, şəhidlərimizin xatirəsinin əbədiləşdirilməsi istiqamətində görülen bu işlərə görə minnətdarlığını ifadə edib.

Sonra siniflər İkinci Şahsevən kəndinin şəhidləri Da-yandır Əliyevin, Telman Balakişiyevin, Cingiz Hüseynovun, Səlahəddin Nəcəfovun və Ayaz Hüseynovun şəkil-ləri təqdim edilib. Siniflərde adları verilən şəhidlərin güləşləri yaradılıb. Şəhid valideynləri şagirdlərə övladlarının məktəb illeri haqqında xatirələrini danışıblar.

Sonra məktəbilər 20 Yanvar faciəsinə həsr olunmuş kompozisiya ilə çıxış ediblər.

İşgal edilmiş yaşayış məntəqələrimizdə yerləşdirilən Ermənistan silahlı qüvvələrinin herbi hissələrində mövcud olan acıncıqlı vəziyyət, fiziki və mənəvi təzyiqlərə məruz qalma səbəbindən tərxis olunaraq xidmətdən getmək istəyən hərbi qulluqçuların sayı son vaxtlar xeyli çoxalıb.

Tərxis olunma ilə bağlı müraciət edənlərin çox olması və şəxsi heyətin çatışmazlığı səbəbindən, bu addımı atmaq istəyənləri komandanlıq müxtəlif bəhanələrlə ehtiyata buraxmaqdan imtina edərək, praktiki olaraq onları zorla herbi hissədə saxlamağa çalışır.

Sisiyan yaşayış məntəqəsində yerləşən hərbi hissədə müqavilə əsasında xidmət edən Gevorg Balayan da bir neçə hərbi qulluqçu ilə birlikdə ordu sıralarından tərxis olunmaq üçün rapportla komandanlıqla müraciət edib. Lakin 4-cü ordu komandanlığı bu müraciət-

ləri qulaqardına vuraraq, müqaviləli hərbçiləri ehtiya-ta baxrımaqdan imtina edir. Hərbi qulluqçu G.Balayan sonadək mübarizə apararaq hərbi xidmətdən uzaqlaşacağını bildirib.

Hərbi hissələrdən birinin əsgəri Qor Antapyan müəmmalı şəraitdə ayağından xəsər alıb. Bu azmış kimi Q.Antapyan hekimlərin səh-lənkarlığı səbəbindən müalicə olunmur. Əsgərin vali-

Ermənistan ordusunda kriminal hadisələr

* * *

İşgal edilmiş yaşayış məntəqələrimizdə yerləşdirilən Ermənistan silahlı qüvvələrinin bölmələrində müxtəlif səbəblərdən xəsər alan əsgərlərin sayı durmadan artır.

Lakin ağır xəsər almalarına baxmayaraq, hekimlərin və komandirlərin səh-lənkarlığı səbəbindən müalicə olunmamaları da əsgər ailələrinin əlavə dərdinə çevrilib.

deynlərinin dəfələrlə xahiş etmələrinə baxmayaraq ya-ralı əsgər hərbi hospitala göndərilmir.

Hadisə ictimaiyyətdən gizlədirilir və faktla bağlı heç bir araşdırma aparılmır.

* * *

Ermənistan ordusu bare-də yayılan xəbərlərin monitorinqi göstərir ki, düşmənin hərbi hissələrində zabitlərin özbaşılığı və vəzifə səlahiyyətlərindən sui-istifadə səbəbindən baş verən cina-

yətlərin sayı yetərincədir. Bu günlərdə işgalçi ordu-nun daha bir zabitinin cinayət hadisəsi ortaya çıxıb.

İşgal edilmiş yaşayış məntəqələrimizdə yerləşdirilən Ermənistan silahlı qüvvələrinin hərbi hissələrindən birinde xidmət edən zabit vəzifəsindən sui-istifadə etdiyinə görə cinayət məsuliyyətine cəlb olunub.

Yuxarı komandanlığın tapşırığına əsasən, Drmboń briqadasında həyata keçirilən qəfil yoxlama zamanı yanacaq oğurluğu aşkar edilib. Briqadanın "zampoliti" Bareğəm Ağaxanyanın verdiyi məlumatə əsasən, təkcə bir bölmədə 110 litr benzin oğurluğu aşkar olunub. Oğurluq edən zabitin və digərlerinin adları və hədisənin özü ictimaiyyətdən gizlədilsə də, yoxlama davam edir.

Cinayətlə bağlı araşdırma aparılır.

Hazırladı:
İsa ELDAROĞLU

Hərbi texnikalar, silahlar

"COUGAR" zirehli maşını

Amerikanın "Cougar" ağır zirehli maşını MRAP (Mine-Resistant Ambush Protected) sinfinə aiddir.

(Mine-Resistant Ambush Protected) sinfinə aiddir.

Onun hazırlanması və istehsalı Force Protection şirkəti tərəfindən həyata keçirilib. "Cougar" zirehli maşını 4x4 və 6x6 təkər formulası ilə hazırlanıb. Maşının hə-yeti doqquz nəfərdən ibarətdir. Onun üç nəfəri maşının qabaq hissəsində, altı nəfəri isə fərdi oturacaqlar-da arxa hissədə yerləşdirilib. Maşının bortunun hə-terəfində müşahidə pəncərəsi quraşdırılıb. Həmçinin maşına heyətin çöle çıxmada atıcı silahdan atəş açması üçün mazgəl (bac-a) da bərkidiilib. Zirehli maşın

özünü qaynar nöqtələrde yaxşı doğruldub. 6x6 formulu "Cougar" zirehli maşını Britaniya qoşunlarında Mastiff teyinatını alıb və fərqləndirici cəhetlərindən biri iki kondisionerin olmasıdır ki, hansı ki, zirehli maşının daxiliində və xaricində normal temperaturun saxlanılmasına kömək edir.

Hazırladı:
Svetlana YUSUBOVA,
"Azərbaycan Ordusu"

Xəbərlər: hadisələr, faktlar

Hindistan peyk əleyhinə silahlarını nümayiş etdirib

Hindistanda respublikanın yaranma-sının 71 illiyi münasi-bilər paytaxt Dehlidə hərbi parad keçirilib. Paradda Hindistan ordusunun müxtəlif silahları nümayiş olunub.

Parad zamanı Hindistan ordusuna məxsus "Bhishma" döyüş tankı, "Ballway Machine Pi-kate" piyada döyüş maşını və hərbi hava qüvvələrinin "Rafale" qırıcı təyyarələri, "Chinook" və "Apache" helikopterləri diqqət çəkib.

Paradda ilk dəfə olaraq peyk əleyhinə silahlar da nümayiş olunub.

Xorvatiyada helikopter qəzası baş verib

Xorvatiyada hərbi helikopter sınaq uçuş-ları həyata keçirən zəman qəzaya uğrayıb.

Qəza Zlarin adası yaxınlığında baş verib. Qəzaya uğrayan helikopterdeki hərbçilərin tapılması və xilas edilməsi üçün sahil müha-fizə, həmçinin digər axtarış qrupları hadisə yerinə gəndərib.

Reuters: Əfqanıstanda qəzaya uğrayan təyyarə ABŞ hərbi hava qüvvələrinə məxsusdur

Bazar ertəsi günü Əfqanıstanda qəzaya uğrayan təyyarə ABŞ hərbi hava qüvvələrinə məxsusdur və onun göyərtəsində on nəfər-dən az insan olub.

Bu barədə Reuters agentliyi Ağ ev administrasiyasındaki mən-beyə istinadla məlumat yayıb. Bu məlumatla-ra əsasən, hazırda təyyarənin vurulduğuna dair sübut yoxdur. Pentaqon isə təyyarənin ABŞ hərbi hava qüvvələrinə aid olduğunu hə-ləlik təsdiqləməyib.

"Taliban" hərəkatı təyyarə qəzasına görə məsuliyyəti öz üzərinə götürüb. Taliblər, həmçinin bəyan ediblər ki, vurulan təyyarə Amerikaya məxsusdur və helak olanlar arasında Mərkəzi Keşfiyyat İdarəsinin bir neçə zabit var. Associated Press agentliyi ABŞ si-laħħli qüvvələrinin təyyarənin qəzaya uğramasına dair məlumatlarla bağlı təhqiqata başla-dığını bildirir.

Təyyarə qəzası bu gün səhər saatlarında "Taliban" hərəkatının nəzarətində olan Qəzni əyalətində baş verib. Əfqanıstan hökumətindəki menbenin 1TVNews telekanalına verdiyi məlumatda görə, o, çox böyük ehtimalla koalisija qüvvələrinin istifadəsində olan hərbi təyyarədir.

Bundan əvvəl isə KİV-de Əfqanıstanın şərqində "Ariana Afghan Airlines" aviaşirkəti məxsus sərnişin təyyarəsinin qəzaya ug-raması barədə məlumat yayılmışdı.

Şimali Koreya uzaqmənzilli nüvə raketi hazırlamaq niyyətindədir

Koreya Xalq Demokratik Respublikası (KXDR) uzaqmənzilli nüvə raketi hazırlamağa çalışır.

Bunu ABŞ-in Müdafiə naziri Mark Esper deyib.

Şimali Koreyanın nüvə başlığı daşıyan rakətlər istehsal etdiyi və onları sınaqdan keçirdiyi barədə danışan ABŞ rəsmisi ölkəsinin məsələni diplomatik dialoq yolu ilə həll etməye çalışdığını bildirib.

M.Esper Şimali Koreyanı yenidən danışiq-lar masasına əyləşməyə və birlikdə Koreya yarımadasının nüvəsizləşdirilməsi üçün ad-dımlar atmağa çağırıb.

